

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8Ps/3/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614204894
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6614204894.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou vo veci pozbavenia spôsobilosti na právne úkony M. V., C. XX.XX.XXXX, D. S. P. XX, štátneho občana SR, zastúpeného opatrovníčkou H. M., C. XX.XX.XXXX, D. S. P. XXXX/XX, štátnou občiankou SR o návrhu navrhovateľov X/W. V.D., C. XX.XX.XXXX, X/Ervína V., C. XX.XX.XXXX, L. D. S. P. XX, obaja štátni občania SR, za účasti Okresného prokurátora Lučenec takto

rozhodol:

o b m e d z u j e spôsobilosť na právne úkony M. V., C. XX.XX.XXXX, D. S. P. XX tak, že nemôže samostatne konať a rozhodovať pri svojich majetkových veciach a právnych záležitostiach, vykonávať administratívne úkony vyžadujúce kontakt s úradmi, rozhodovať o spôsobe liečby (najmä rozhodovať o prijatí do ústavnej zdravotnej starostlivosti), rozhodovať o umiestnení v zariadení sociálnej starostlivosti, vo výchove maloletých detí, nemôže nakladať s finančnými prostriedkami nad rámec primeraného vreckového v sume 60 Eur mesačne, preberať dôchodok, sociálne dávky, finančné a iné majetkové plnenia nad rámec primeraného vreckového v sume 60 Eur mesačne.

Súd u s t a n o v u j e W. V., C. XX.XX.XXXX, D. S. P. XX za opatrovníčku obmedzenému spôsobilosti na právne úkony M. V., C.B. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať obmedzeného spôsobilosti na právne úkony M. V. pri rozhodovaní o majetkovoprávných záležitostiach, administratívnych úkonoch vyžadujúcich si kontakt s úradmi, rozhodovaní o spôsobe liečby (najmä rozhodovanie o prijatí do ústavnej zdravotnej starostlivosti), rozhodovaní o umiestnení v zariadení sociálnej starostlivosti, rozhodovať pri výchove maloletých detí a pri nakladaní s finančnými prostriedkami nad rámec primeraného vreckového 60 Eur mesačne, preberať za neho dôchodok, sociálne dávky, finančné a iné majetkové plnenia nad rámec primeraného vreckového v sume 60 Eur mesačne, ktoré je povinná použiť v záujme obmedzeného spôsobilosti na právne úkony M. V..

V podstatných veciach p o t r e b u j e súhlas súdu.

Trovy konania platí štát.

Súd u p ú š ť a od doručenia rozsudku obmedzenému spôsobilosti na právne úkony.

o d ô v o d n e n i e :

Súd začal konanie na návrh navrhovateľov 1/ a 2/, ktorí žiadali, aby bol ich syn pozbavený spôsobilosti na právne úkony z dôvodu, že od roku 1998 je liečený a opakovane hospitalizovaný pre duševné ochorenie pre ktoré bol v roku 2007 priznaný invalidný dôchodok. Po doručení znaleckého posudku navrhovateľka súhlasila s tým, že bude ustanovená za opatrovníčku svojmu synovi.

Uznesením č.k. 8Ps/3/2014-10 zo dňa 25.04.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.06.2014 súd ustanovil opatrovníčku vyšetrowanému p. H. M..

Uznesením č.k. 8Ps/3/2014-21 zo dňa 18.06.2014 súd ustanovil do konania znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Zuzanu Kašparovú a určil jej povinnosť vyšetriť M. V., oboznámiť sa s obsahom súdneho spisu, zdravotnou dokumentáciou vyšetrowaného a vypracovať písomný znalecký posudok.

Znalkyňa MUDr. Zuzana Kašparová vypracovala písomný znalecký posudok č. 2015/01 dňa 04.02.2015 a Okresnému súdu v Banskej Bystrici, ako súdu dožiadanému, ho doručila dňa 09.02.2015. Súdna znalkyňa na základe štúdia dostupnej zdravotnej dokumentácie, spisového materiálu vlastného vyšetrenia probanda a jeho krátko objektívneho pozorovania dospela k nasledovným záverom:

Vyšetrowaný trpí závažnou endogénnou duševnou poruchou - paranoidnou schizofréniou s postpsychotickým defektom osobnosti.

Duševnú poruchu možno považovať za trvalú, liečbou neovplyvniteľnú. Jej liečba vedie ku kompenzácii resp. spomaleniu progresie ochorenia.

Chronická paranoidná schizofrénia s prítomnými reziduálnymi príznakmi ovplyvňuje správanie a konanie probanda tak, ako ho popísala v znaleckom posudku (poruchy myslenia, poruchy afektivity, paranoidné nastavenie najmä voči rodičom, následné výbuchy zlosti a heteroagresivita, narušený systém hodnôt, redukcia a nediferencovanosť záujmov, neschopnosť primeraného hospodárenia s dostupnými financiami, nedostatočná schopnosť zabezpečiť si veci dennej potreby, neschopnosť dostatočne posúdiť dôsledky eventuálneho odmietania či nespolupráce pri psychiatrickej liečbe a pri eventuálnom riešení svojej situácie umiestnením v zariadení sociálnej starostlivosti). V dôsledku prítomnosti závažnej duševnej poruchy je významne narušená jeho schopnosť riešiť majetkovoprávne záležitosti (uzatváranie zmlúv, rozhodovanie o predaji a kúpe nehnuteľností a pod.), schopnosť realizovať administratívne úkony vyžadujúce si kontakt s úradmi, prípadne schopnosť primerane vychovávať maloleté deti ...).

Súdna znalkyňa u vyšetrowaného odporučila pozbaviť spôsobilosti na právne úkony v rozsahu:

- rozhodovanie o majetkovoprávnych záležitostiach (uzatváranie zmlúv, rozhodovanie o predaji a kúpe nehnuteľností a pod.),
- administratívne úkony vyžadujúce kontakt s úradmi,
- rozhodovanie o spôsobe liečby (najmä rozhodovanie o prijatí do ústavnej zdravotnej starostlivosti),
- rozhodovanie o umiestnení v zariadení sociálnej starostlivosti,
- výchova maloletých detí,
- nakladanie s finančnými prostriedkami nad rámec primeraného vreckového.

V ostatných prípadoch znalkyňa neodporučila pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

Znalkyňa vzhľadom k zdravotnému stavu probanda nemohla vylúčiť dekompenzáciu základného ochorenia v dôsledku jeho prípadného výsluchu pred súdom, doručenie súdneho rozhodnutia by mohlo nepriaznivo ovplyvniť jeho duševný stav najmä v afektívnej zložke. Vyšetrowaný je schopný pochopiť význam súdneho rozhodnutia.

Podľa § 187 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) súd predvolal znalkyňu, vypočul ju. Znalkyňa trvala na záveroch svojho posudku a navrhla obmedziť spôsobilosť na právne úkony posudzovaného M. V. v rozsahu, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Opatrovníčka rozumela znaleckému posudku, pozná vyšetrowaného od útleho detstva, ktorý nikdy nepôsobil ako chorý. Vo vzťahu ku spoluobčanom, priateľom pôsobí veľmi inteligentne, spoločensky, zapája sa do všetkých aktivít v obci. V návale psychiky negatívne reaguje len na domáce prostredie a voči navrhovateľom 1/ a 2/.

Navrhovateľka 1/ rozumela znaleckému posudku, nevedela sa však stotožniť s jeho závermi, lebo tvrdila, že syn je dospelý človek, ktorý sa dokáže sám o seba postarať. Podobne sa vyjadril aj navrhovateľ 2/ až na to, že chápal, že je chorý. Problém videl v tom, že syn bude od nich požadovať svoj dôchodok.

Prokurátor navrhol, aby súd pri rozhodovaní vychádzal zo záverov znaleckého posudku, výpovede súdnej znalkyne na pojednávaní, ktorá vysvetlila, že vzhľadom k reziduálnej schizofrénii na ktorú vyšetrowaný trpí je nevyhnutné, aby bola obmedzená spôsobilosť na právne úkony M. V. a existovala osoba, ktorá bude vedieť za neho rozhodnúť o spôsobe jeho liečby, dokáže ho umiestniť do zdravotníckeho zariadenia, prípadne zariadenia sociálnej starostlivosti, pokiaľ ho bude potrebovať.

Súd po všetkých vykonaných dôkazoch - výsluchom navrhovateľov, opatrovníčky, prokurátora, súdnej znalkyne, prečítaním znaleckého posudku č. 2015/01, oznámenia Všeobecnej nemocnice Rimavská Sobota (psychiatrické oddelenie) z 18.06.2014, lekárskeho potvrdenia z 26.03.2014, rodného listu vyšetrowaného dospel k záveru, že je dôvodné obmedziť spôsobilosť na právne úkony M. V. v rozsahu ako je uvedené vo výroku rozsudku. Oprávnením opatrovníčky bude aj preberanie dôchodku nad

rozsahu 60 Eur mesačne, sociálnych dávok, finančných a iných majetkových plnení za obmedzeného spôsobilosti na právne úkony z dôvodu, že aj súdna znalkyňa vo svojom znaleckom posudku odporučila, aby bol M.I. V. obmedzený spôsobilosti na právne úkony pri nakladaní s finančnými prostriedkami nad rámec primeraného vreckového. Súd znalecký posudok považoval za objektívny, vyčerpávajúci, presvedčivý a spolu s výsluchom znalkyne na pojednávaní dostatočný k záveru, aby rozhodol o obmedzení spôsobilosti na právne úkony M.X. V.X..

Podľa § 10 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí. Súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

V súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony M.X. V.X..

Podľa § 189 písm. a) O.s.p. v rozhodnutí o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd určí opatrovníka podľa § 192 tomu, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená. Podľa tohto zákonného ustanovenia súd M.L. V.L. ustanovil opatrovníčku - matku, ktorá s ustanovením za opatrovníčku súhlasila (§ 192 ods. 1 O. s. p.). Podľa § 192 odsek 2 O. s. p. súd vymedzil rozsah opatrovníckych práv a povinností opatrovníčke.

V konaní vznikli trovy s podaním písomného znaleckého posudku o duševnom stave, vypracovaným znalkyňou MUDr. Zuzanou Kašparovou v sume 407,92 Eur, ktoré súd znalkyni priznal uznesením č.k. 8Ps/3/2014-62 zo dňa 16.02.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.03.2015, a trovy vzniknuté účasťou súdnej znalkyne na pojednávaní, ktoré jej budú priznané v osobitnom uznesení.

Podľa § 191 ods. 1 O.s.p. prvá veta, tieto trovy platí štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ul. Dr.Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v troch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.